

Pohjois-Ritaharjun koulun

Tunne- ja turvataitojen vuosikello

2024-2025

Tunne- ja turvataidot

- Syksyllä vanhempainillassa maininta tunne- ja turvataitoasioista
- Kaveritunnit viikoittain
- Sakaroittain, luokittain

Tunne- ja turvataitokasvatuksen tavoitteena on

- vahvistaa myönteistä minäkuvaa, itsetuntoa ja itsearvostusta
- edistää tunne- ja vuorovaikutustaitoja
- lisätä lapsen tietoa omasta kehostaan ja itsemääräämisoikeudestaan
- lisätä selviytymistaitoja kiusaamisen, häirinnän, väkivallan ja ahdistelun tilanteissa
- vahvistaa uskoa omiin selviytymistaitoihin
- lisätä selviytymistaitoja ikävien ja uhkaavien mediakokemusten varalle
- ohjata lapsia ja nuoria kertomaan huolistaan luotettavalle aikuiselle

Tunne- ja turvataitokasvatuksessa painottuvat

- itsetunto- ja tunnetaidot, vuorovaikutustaidot, selviytymistaidot sekä digiturvataidot
- yhteisöllisyys ja hyvinvointi
- kiitollisuuden ja myötätunnon edistäminen
- kehollisuuden huomiointi, läsnäolotaidot voimavarana
- resilienssin vahvistaminen
- mielikuvitus ja tarinoiden hyödyntäminen
- kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisy

Esiopetus

1. Esiopetuksen aloitus: Vuorovaikutustaidot

Tutustuminen, nimet, yhteiset säännöt, ryhmäyttäminen, ryhmäytyminen, turvallisen ilmapiirin luominen

Syyslomaan: Tunnetaidot

1. Arvokas ja ainutlaatuinen
2. Minusta tuntuu
3. Olen kiva kaveri
4. Ollaan monenlaisia

3. Joululomasta talvilomaan: Selviytymistaidot

1. Opin kehot osat ja niiden nimet
2. Lupa omaan tilaan ja rajoihin
3. Uimapukusääntö
4. Kosketuksen sääntö
5. Selviydyn ja osaan turvaohjeet

2. Syyslomasta joululomaan: Tunnetaidot

1. Tykkääminen ja ihastuminen
2. Oikeus olla turvassa
3. Turvan tunne ja turvalliset aikuiset

4. Talvilomasta kesälomaan: Digiturvataidot

1. Mediamaisema
2. Media sisältää merkkejä
3. Turvallisesti netissä
4. Osaan toimia netissä
5. Turvallisen median käytön pelisäännöt

Tunne- ja turvataitokasvatuksen vuosikello

1.- 2. vuosiluokat

1. Koulun aloitus: Vuorovaikutustaidot

Tutustuminen, nimet, yhteiset säännöt, ryhmäyttäminen, ryhmäytyminen, turvallisen ilmapiirin luominen

Syyslomaan: Tunnetaidot

1. Arvokas ja ainutlaatuinen
2. Minusta tuntuu
3. Joskus pelottaa ja harmittaa
4. Joskus epäonnistun
5. Viha ja kiukun kesyttäminen

3. Joululomasta talvilomaan: Selviytymistaidot

1. Lupa omaan tilaan ja rajoihin
2. Oikeus olla turvassa
3. Vihreän ja punaisen valon kosketukset
4. Selviydyn ja osaan turvaohjeet

2. Syyslomasta joululomaan: Tunnetaidot

6. Turvan tunne ja turvalliset aikuiset
7. Turvattomuuden tunne ja pelko
8. Yksin ja yhdessä
9. Riidat ja anteeksi pyytäminen
10. Lopeta kiusaaminen

4. Talvilomasta kesälomaan: Digiturvataidot

1. Mediamaisema
2. Turvallisen median käytön pelisäännöt
3. Yksityisyys ja omien tietojen suojaaminen
4. Uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen

Tunne- ja turvataitokasvatuksen vuosikello

1. lk

TUNNE- JA VUOROVAIKUTUSTAITOT

(Turvataitomateriaali s. 14-35)

1. Arvokas ja ainutlaatuinen s. 14 ja 17, s. 16 ja 19
2. Minusta tuntuu s. 20-21 (kolme lapsen hahmoa) ja 25
3. Joskus pelottaa ja harmittaa s. 26-27 ja 29
4. Joskus epäonnistun s. 30-31 (harjoituspohja s.33: Piirtäen)
5. Viha ja kiukun kesyttäminen s. 35 (harjoituspohja s. 38)
6. Turvan tunne ja turvalliset aikuiset s. 39 (harj.pohja.s 41 ja 44)
7. Turvattomuuden tunne ja pelko s. 42
8. Yksin ja yhdessä
9. Riidat ja anteeksi pyytäminen (sovitaan, miten luokassa)
10. Lopeta kiusaaminen

Lisämateriaalia ja yllä olevien aiheiden käsittelyn tueksi:

* Fanni-kirjat * Piki-kirjat * Molli-kirjat * Maltti ja Valtti – videot

2. lk

TUNNE- JA VUOROVAIKUTUSTAITOT

(Turvataitomateriaali s. 14-35)

1. Arvokas ja ainutlaatuinen s. 15 lisävinkit
2. Minusta tuntuu s. 22-23 (kaikki lapsen hahmot)
3. Joskus pelottaa ja harmittaa (MATSKUT TÄHÄN, joku kirja)
4. Joskus epäonnistun s.32 (harj.pohja s. 33: Kirjoittaen), s. 34
5. Viha ja kiukun kesyttäminen s. 36 (oman kiukun kesyttäminen)
6. Turvan tunne ja turvalliset aikuiset s. 40 lisävinkki
7. Turvattomuuden tunne ja pelko s. 43 lisävinkit ja s. 45-46
8. Yksin ja yhdessä
9. Riidat ja anteeksi pyytäminen (sovitaan, miten luokassa)
10. Lopeta kiusaaminen

1. lk

SELVIITYMISTAITDOT

(Turvataitomateriaali s. 59-75)

1. Lupa omaan tilaan ja rajoihin s.60-61
2. Oikeus olla turvassa s. 64
3. Vihreän ja punaisen valon kosketukset s.69
4. Selviydyn ja osaan turvaohjeet

2. lk

SELVIITYMISTAITDOT

(Turvataitomateriaali s. 59-75)

1. Lupa omaan tilaan ja rajoihin s.62
2. Oikeus olla turvassa s. 64
3. Vihreän ja punaisen valon kosketukset s.69
4. Selviydyn ja osaan turvaohjeet

Pikkukakkosen juontopalat

*Uimapukusääntö, kosketuksen sääntö, Kolmen kohdan sääntö

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/06/05/pikku-kakkosessa-annetaan-kaikille-kehon-osille-nimi-ja-opetellaan>

1. lk

DIGITURVATAIDOT

(Turvataitomateriaali s. 83-103)

1. Mediamaisema s. 84-85
2. Turvallisen median käytön pelisäännöt s. 89-91
3. Yksityisyys ja omien tietojen suojaaminen s. 97-99
4. Uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen s. 103-105

- **Lisämateriaalia ja yllä olevien aiheiden käsittelyn tueksi:**
- Vahvuudet
 - Hyvä tyyppi - Supervoimien käsikirja
 - Supervoimavihko
 - Huomaa hyvä - materiaalit
 - Ympyräiset – Suuri kirja vahvuuksista
- Positiivinen pedagogiikka

2.lk

DIGITURVATAIDOT

(Turvataitomateriaali s. 83-103)

1. Mediamaisema s. 85 lisävinkit
2. Turvallisen median käytön pelisäännöt s. 89-91
3. Yksityisyys ja omien tietojen suojaaminen s. 100
4. Uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminenalla s. 103-105

3. – 4. luokat

1. Koulun aloitus: Vuorovaikutustaidot

Tutustuminen, nimet, yhteiset säännöt, ryhmäyttäminen
ryhmäytyminen, turvallisen ilmapiirin luominen

Syyslomaan: Tunnetaidot

1. Arvokas ja ainutlaatuinen
2. Puhutaan tunteista
3. Sädellään tunteita
4. Kielteiset ja myönteiset tunteet

2. Syyslomasta joululomaan: Tunnetaidot

1. Turvan tunne ja turvalliset aikuiset
2. Turvattomuuden tunne, pelko ja rauhoittuminen
3. Huomaan hyvän toisessa, empatia, ristiriidat
4. Tunnista kiusaaminen
5. Lopeta kiusaaminen

3. Joululomasta talvilomaan: Selviytymistaidot

1. Lupa omaan tilaan ja rajoihin
2. Vihreän ja punaisen valon kosketukset
3. Selviydyn ja osaan turvaohjeet

4. Talvilomasta kesälomaan: Digiturvataidot

1. Nettikaveruus
2. Turvallisen median käytön pelisäännöt
3. Salaisuus-sarjakuva
4. Yksityisyys ja omien tietojen suojaaminen
5. Turvallisesti netissä
6. Uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen

Tunne- ja turvataitokasvatuksen vuosikello

3.lk

Tunne- ja vuorovaikutustaidot

- Arvokas ja ainutlaatuinen s. 14-15
 - esim. vahvuudet ja tunteet
- Puhutaan tunteista s. 19-23
 - esim. tunnesanat, emoji, tunnepäiväkirja
- Säädelään tunteita s. 24-25
 - esim. tunnemittarit
- Kielteiset ja myönteiset tunteet s. 26-28
 - esim. Apukäsi – materiaali s. 39-41

Selviytymistaidot

- Lupa omaan tilaan ja rajoihin s. 56-59
- Vihreän ja punaisen valon kosketukset s. 60-63
- Selviydyn ja osaan turvaohjeet s. 64-70
 - Kerrataan 4.lk ympässä

Lisämateriaalia

- Yle Areena
 - Ollaan kavereita –sarja
 - Ystäväni Marlon sarja
 - Esteitä ja Ylityksiä -sarja

4.lk vuosikello

Tunne- ja vuorovaikutustaidot

- Turvan tunne ja turvalliset aikuiset s. 32-35
- Turvattomuuden tunne, pelko ja rauhoittuminen s. 36-39
- Huomaan hyvän toisessa, empatia ja ristiriidat s.42-45
- Tunnista kiusaaminen s. 46-51
- Lopeta kiusaaminen s. 52-54

Digiturvataidot (K)

- Turvan tunne ja turvalliset aikuiset s. 72-73
- Turvattomuuden tunne, pelko ja rauhoittuminen s. 74-79
- Huomaan hyvän toisessa, empatia ja ristiriidat
- Tunnista kiusaaminen
- Lopeta kiusaaminen

• Keskustelua:

- Tiktok
- SnapChat
- WhatsApp
- Instagram

5.- 6. luokat

1. Koulun aloitus: Vuorovaikutustaidot

Tutustuminen, nimet, ryhmäyttäminen, ryhmäytyminen, turvallisen ilmapiirin luominen

Syyslomaan: Tunnetaidot

1. Arvokas ja ainutlaatuinen
2. Vaihtuvat tunteet
3. Vihan tunnistaminen ja itsesääätely
4. Ihastuminen ja seurustelu

3. Joululomasta talvilomaan: Selviytymistäidot

1. Lupa omaan tilaan ja rajoihin
2. Vihreän ja punaisen valon kosketukset
3. Selviydyn ja osaan turvaohjeet

2. Syyslomasta joululomaan: Tunnetaidot

1. Turvan tunne ja turvalliset aikuiset
2. Turvattomuuden tunne, epävarmuus, pelko ja rauhoittuminen
3. Empatia ja myötätunto
4. Kiusaamiseen ja häirintään puuttuminen

4. Talvilomasta kesälomaan: Digiturvataidot

1. Nettikaveruus ja netiketti
2. Yksityisyys ja omien tietojen suojaaminen
3. Turvallisesti netissä – kuvien jakaminen
4. Uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen
5. Houkuttelu ja kiristäminen

Tunne- ja turvataitokasvatuksen vuosikello

5.lk vuosikello

- Tunne- ja vuorovaikutustaidot

- Arvokas ja ainutlaatuinen
- Vaihtuvat tunteet
- Turvattomuuden tunne, epävarmuus, pelko ja rauhoittuminen
- Empatia ja myötätunto

- Selviytymistaidot

- Lupa omaan tilaan ja rajoihin
- Selviydyn ja osaan turvaohjeet

- Digiturvataidot

- Nettikaveruus ja netiketti
- Yksityisyys ja omien tietojen suojaaminen

5.lk

• Tunne- ja vuorovaikutustaidot

- Arvokas ja ainutlaatuinen s.14-19
- Vaihtuvat tunteet s.20-24
- Turvalliset aikuiset s.33
- Turvattomuuden tunne, epävarmuus, pelko ja rauhoittuminen s.34, 36
- Empatia ja myötätunto s.37-40
- Kiusaamiseen ja häirintään puuttuminen s. 41-44

• Selviytymistaidot

- Lupa omaan tilaan ja rajoihin s. 46-49
- Selviydyn ja osaan turvaohjeet s. 54-55

• Digiturvataidot

- Nettikaveruus ja netiketti s.60-62
- Yksityisyys ja omien tietojen suojaaminen s.65-68

6.lk vuosikello

- Tunne- ja vuorovaikutustaidot

- Vaihtuvat tunteet
- Vihan tunnistaminen ja itsesäätely
- Turvan tunne ja turvalliset aikuiset
- Ihastuminen ja seurustelu
- Kiusaamiseen ja häirintään puuttuminen

- Selviytymistaidot

- Vihreän ja punaisen valon kosketukset
- Selviydyn ja osaan turvaohjeet
 - Tarina 2. Telttaretki
 - Oikein vai väärin -tehtävämoniste

- Digiturvataidot

- Turvallisesti netissä - kuvien jakaminen
- Uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen
- Houkuttelu ja kiristäminen

6.lk vuosikello

- Tunne- ja vuorovaikutustaidot

- Vaihtuvat tunteet s.20-24
- Vihan tunnistaminen ja itsesäätely s.25 -26
- Ihastuminen ja seurustelu s.27-28
- Turvan tunne ja turvalliset aikuiset s.29-34
- Kiusaamiseen ja häirintään puuttuminen s.41-44

- Selviytymistaidot

- Vihreän ja punaisen valon kosketukset s.50-53
- Selviydyn ja osaan turvaohjeet s.57-58
 - Tarina 2. Telttaretki
 - Oikein vai väärin -tehtävämoniste

- Digiturvot

- Turvallisesti netissä - kuvien jakaminen s.70-74
- Uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen s.75-77
- Houkuttelu ja kiristäminen s.78-80